

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U001950

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-05-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Луценко Богдан Геннадійович

2. Bohdan Lutsenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1366-9155

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 48007 081 Право

Дата захисту: 29-06-2024

Спеціальність за освітою: Публічне управління та адміністрування

Місце роботи здобувача: Національна академія Національної гвардії України

Код за ЄДРПОУ: 08610502

Місцезнаходження: майдан захисників України, буд. 3, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 5816

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.81.01

Тема дисертації:

1. Кримінологічне забезпечення та супроводження деокупації тимчасово окупованої території України
2. Criminological Support and Assistance in the De-occupation of the Temporarily Occupied Territory of Ukraine

Реферат:

1. Дисертація присвячена комплексній характеристиці кримінологічного забезпечення і супроводження деокупації тимчасово окупованої території України. Запропоновано визначення деокупації тимчасово окупованої території України як стратегічного курсу існування і розвитку українських суспільства та держави в умовах війни, основними цілями якого є припинення агресії російської федерації, усунення присутності її збройних сил та незаконних проксі-формувань на території України, силовий та інституціональний демонтаж окупаційних адміністрацій з одночасним відновленням правопорядку в межах міжнародно визнаних кордонів України на засадах українського законодавства, забезпечення безпеки громадян, запобігання кримінальним правопорушенням у перехідний період. На підставі аналізу нормативно-правових актів, якими регламентувалася участь сил безпеки і оборони України після збройного вторгнення РФ на територію України 2014 року, визначено, що деокупація триває з 2014 року у різних форматах, як-от: Антитерористична операція, Операція об'єднаних сил та деокупація внаслідок контрнаступальних дій ЗСУ після повномасштабної агресії, починаючи з 24.02.2022 р. Охарактеризовано систему суб'єктів деокупації

території України. Надано опис та пояснення правовому (як складової кримінологічного) забезпеченню участі відповідних сил і засобів під час проведення всіх форм деокупації, починаючи з 2014 року, а також нормативно-правові акти, що регламентують діяльність таких суб'єктів. Зокрема, визначено особливості правового регулювання відповідної діяльності таких суб'єктів, як-от: Збройні Сили України, Служба безпеки України, Державна служба спеціального зв'язку та захисту інформації України, Національна гвардія України, Державна прикордонна служба України, Управління державної охорони України, Державна спеціальна служба транспорту, правоохоронні органи спеціального призначення, Міністерство внутрішніх справ України, Національна поліція України, розвідувальні органи України, центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері цивільного захисту, а також Сили територіальної оборони Збройних Сил України (після повномасштабного вторгнення РФ на територію України). Здійснено класифікацію сил, задіяних у деокупації тимчасово окупованої території України, за такими критеріями: приналежність до сектору безпеки і оборони України, а також окремо до правоохоронних органів спеціального призначення, до військового формування; наявність правоохоронних функцій; виконання завдань із протидії злочинності, захисту державного суверенітету, конституційного ладу, територіальної цілісності і недоторканості України, стримування збройної агресії проти України, боротьби із тероризмом; використання і застосовування зброї, озброєння та спеціальних засобів. Виявлено та здійснено кримінологічний аналіз двох груп факторів деокупації тимчасово окупованої території України: зовнішніх і внутрішніх. Зовнішні фактори характеризуються відсутністю у світовому співтоваристві однаковості у вирішенні таких питань: визнання росії стороною міжнародного конфлікту (до 2022 року) і державою-спонсором тероризму після повномасштабного вторгнення в Україну; міжнародна санкційна політика проти росії; затягування процесів з надання необхідної військової допомоги Україні, у тому числі за існуючими гарантіями безпеки; невизначеність підстав і порядку притягнення росії і відповідних осіб до відповідальності за агресію як міжнародне протиправне діяння та як міжнародний злочин. До цієї групи факторів віднесено також дії росії проти України, як-от: квазіправове приєднання тимчасово окупованих територій України до складу росії (анексія); ядерний тероризм (у формі погроз) стосовно України і світу в цілому. До другої групи віднесено внутрішні фактори, які охоплюють реальні та потенційні загрози для всієї держави і суспільства: порушення територіальної цілісності, недоторканості і суверенітету України, посягання на конституційні засади суспільного устрою в цілому; масове й грубе порушення прав людини на територіях, які знаходяться під фактичним контролем російської федерації; жорстоке поводження з військовополоненими; викрадення, незаконні позбавлення волі, інші прояви жорстокого поводження із цивільним населенням на окупованих територіях, а також незаконне переміщення такого населення на територію росії; русифікація культурного, освітнього просторів на тимчасово окупованій території; спричинення істотної шкоди довкіллю внаслідок ведення бойових дій; розграбування та знищення історичної, культурної спадщини українського народу.

2. The thesis is focused on a comprehensive study of the criminological support and assistance in the de-occupation of the temporarily occupied territory of Ukraine. The author proposes to define the de-occupation of the temporarily occupied territory of Ukraine as a strategic course of existence and development of Ukrainian society and the State in the conditions of war, the main goals of which are to stop the aggression of the Russian Federation, eliminate the presence of its armed forces and illegal proxy formations on the territory of Ukraine, forcefully and institutionally dismantle the occupation administrations with simultaneous restoration of law and order within the internationally recognised borders of Ukraine on the basis of Ukrainian legislation, ensuring the security of citizens, and preventing criminal offences during the transition period. Based on the analysis of the legal acts regulating the participation of the security and defence forces of Ukraine after the armed invasion of Ukraine by Russia in 2014, the author determines that de-occupation has been ongoing since 2014 in various forms, such as Anti-Terrorist Operation, Joint Forces Operation and de-occupation as a result of counter-offensive actions of the Armed Forces of Ukraine after full-scale invasion, starting from 24.02.2022. The system of entities of de-occupation of the territory of Ukraine is described. The author presents a description and explanation of the legal (as a component of criminological) support for the participation of relevant forces and means during all forms of de-occupation, starting from 2014, as well as the legal acts regulating the activities of such entities. In particular,

the peculiarities of legal regulation of the relevant activities of the following entities are defined: The Armed Forces of Ukraine, the Security Service of Ukraine, the State Service for Special Communications and Information Protection of Ukraine, the National Guard of Ukraine, the State Border Guard Service of Ukraine, the State Protection Department of Ukraine, the State Special Transport Service, special purpose law enforcement agencies, the Ministry of Internal Affairs of Ukraine, the National Police of Ukraine, intelligence agencies of Ukraine, the central executive body implementing the state policy in the field of civil protection, as well as the Territorial Defense Forces of the Armed Forces of Ukraine. The author classifies the forces involved in the de-occupation of the temporarily occupied territory of Ukraine according to the following criteria: belonging to the security and defense sector of Ukraine, as well as separately to special purpose law enforcement agencies and military formations; law enforcement functions; performance of tasks related to combating crime, protection of state sovereignty, constitutional order, territorial integrity and inviolability of Ukraine, deterrence of armed aggression against Ukraine, and fight against terrorism; use and application of weapons, armaments and special vehicles. The study identifies and analyses criminologically two groups of factors of de-occupation of the temporarily occupied territory of Ukraine: external and internal. External factors are characterized by the lack of unanimity in the international community in addressing the following issues: recognition of russia as a party to an international conflict (until 2022) and a state sponsor of terrorism after a full-scale invasion of Ukraine; international sanctions policy against Russia; delay in providing the necessary military assistance to Ukraine, including under existing security guarantees; uncertainty of the grounds and procedure for bringing russia and relevant individuals to justice for aggression as an internationally wrongful act and as an international crime. This group of factors also includes russia's actions against Ukraine, such as the quasi-legal accession of the temporarily occupied territories of Ukraine to russia (annexation); nuclear terrorism (in the form of threats) against Ukraine and the world as a whole. The second group includes internal factors that cover real and potential threats to the entire state and society: violation of the territorial integrity, inviolability and sovereignty of Ukraine, encroachment on the constitutional foundations of the social order as a whole; massive and gross violations of human rights in the territories under the effective control of the russian federation; ill-treatment of prisoners of war; abductions, illegal deprivation of liberty, other manifestations of ill-treatment of civilians in the occupied territories, as well as illegal transfer of such population to the territory of russia; russification of cultural and educational spaces in the temporarily occupied territory; causing significant damage to the environment as a result of hostilities; looting and destruction of the historical and cultural heritage of the Ukrainian people.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Луценко Б. Г. Кримінологічний аналіз підстав проведення Операції об'єднаних сил. Юридичний вісник Національного університету «Одеська юридична академія». 2021. № 4. С. 176-183.
- Луценко Б. Г. Кримінологічні засади організаційного забезпечення Операції об'єднаних сил. *Juris Europensis Scientia*. 2021. Вип. 3. С. 113-117.
- Луценко Б. Г. Зарубіжний досвід реалізації окремих елементів перехідного правосуддя в контексті кримінологічного забезпечення деокупації території України. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2023. № 3 (30). С. 273-284.

- Луценко Б. Г. Використання сценарного методу у кримінологічних дослідженнях під час деокупації тимчасово окупованої території України: аналіз та пропозиції. Knowledge, Education, Law, Management. 2023. № 5 (57). Р. 199-207.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Литвинов Олексій Миколайович
2. Oleksii Lytvynov

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2952-8258

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"

Код за ЄДРПОУ: 02066769

Місцезнаходження: вул. Чкалова, буд. 17, Харків, Харківський р-н., 61070, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сокурєнко Віталій Валерійович
2. Vitalii V. Sokurenko

Кваліфікація: к. ю. н., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6879-7376

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Одеський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571570

Місцезнаходження: вул. Успенська, буд. 1, Одеса, 65014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Колодяжний Максим Геннадійович

2. MAKSYM G. KOLODIAZHNYI

Кваліфікація: к. ю. н., старший науковий співробітник, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2149-9165

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Науково-дослідний інститут вивчення проблем злочинності імені академіка В. В. Сташиса Національної академії правових наук України

Код за ЄДРПОУ: 23464860

Місцезнаходження: вул. Пушкінська, буд. 49, Харків, Харківський р-н., 61002, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія правових наук України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ященко Андрій Миколайович

2. Andrii Yaschenko

Кваліфікація: Доктор юридичних наук, професор, 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-3956-3487

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=B4egqtYAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шевчук Тетяна Анатоліївна

2. Tetyana A. Shevchuk

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.08

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-0162-7011

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Харківський національний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571096

Місцезнаходження: пр-т Л. Ландау, 27, Харків, Харківський р-н., 61080, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Орлов Юрій Володимирович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Орлов Юрій Володимирович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Невядовський Владислав Олегович

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна